

עמ"ת 30171/07/14 - אלעד דוד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

17 יולי 2014

עמ"ת 30171-07-14 דוד(עציר) נ'

פרקליטות מחוז צפון- פלילי ואח'

בפני כב' השופט הבכיר זיאד הווארי

העורר: אלעד דוד (עציר)

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

נוכחים:

בשם העורר: עו"ד אבנון

בשם המשיבה: עו"ד הדס ירושלמי

העורר בהעדר

החלטה

1. בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בטבריה (להלן: "בית משפט קמא") כב' השופט דורון פורת בתיק מ"ת 10538-05-14 שניתנה ביום 13.7.14, לפיה נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד תום ההליכים.

2. נגד העורר הוגש כתב אישום מתוקן, הכולל שלושה אישומים, בגין עבירות של קשירת קשר לפשע (שני מקרים), עבירה לפי סעיף 499 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"); סחר בסם מסוכן, עבירה לפי הסעיפים 13 + 19 א לפקודת הסמים המסוכנים (שני מקרים), התשל"ג - 1973 (להלן: "פקודת הסמים"), החזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים; עסקה אחרת בסם מסוכן, עבירה לפי סעיף 13 בתוספת סעיף 19 א לפקודת הסמים המסוכנים.

בתמצית, על פי הנטען באישום הראשון, החזיק העורר, בצוותא עם נאשם נוסף (להלן: "האחר"), בסם מסוכן מסוגים שונים שלא לצריכתם העצמית במקום מסתור בתוך צינור ניקוז. ביום 18.4.14 לאחר מעצרו של העורר, נתפסו במקום המסתור 5 אריזות של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 1.8328 גרם נטו.

באישום השני, נטען כי ביום 17.4.14 סחרו העורר והאחר בצוותא בסם מסוכן וכן קשרו קשר לביצוע פשע, בכך שתיאמו להיפגש ולמכור לאדם נוסף חמש מנות סם מסוג קוקאין. האחר הגיע למקום המפגש ושם מכרו לו סמים תמורת סך - ₪1,800.

עמוד 1

באישום השלישי, נטען כי ביום 17.4.14 קשרו העורר והאחר בצוותא קשר עם אדם נוסף למכור לו שתי מנות קוקאין.

3. עם הגשת כתב האישום, ביקשה המשיבה מבית משפט קמא לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בדיון ביום 22.5.14 הסכים ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה והעורר נשלח בהסכמת הצדדים לשם קבלת תסקיר מעצר של שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר הוגש ביום 11.6.14. מן התסקיר עולה כי העורר הינו אדם המגלה יציבות במישור התעסוקתי, לא גילה בעבר נטייה בולטת להתנהגות פורצת גבולות ואינו מתאפיין בתפיסות אנטיסוציאליות מושרשות. עם זאת התרשם שירות המבחן כי בעניינו של העורר רב הנסתר על הגלוי בכל הקשור למידת חשיפתו ושימושו בסמים והדבר מצריך בדיקה מעמיקה יותר באמצעות בדיקות שתן ומעקב מסגרת טיפולית. נוכח האמור העריך התסקיר כי הסיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות מצד העורר הינה בינונית ועל החלופה המתאימה לספק פיקוח אנושי רציף, במטרה למנוע אפשרות של מגע פוטנציאלי עם סמים.

שירות המבחן הוסיף ובחן את החלופה המוצעת בבית הוריו של העורר בטבריה והתרשם כי המפקחים הינם אנשים נורמטיביים, אשר ככל הנראה מודעים לקשיו הרגשיים של העורר ולצרכיו, ומוכנים לסייע לו לשמור על סייגי השחרור. עם זאת ומקום שהחלופה הינה בתחום העיר בה בוצעו העבירות, דבר שיתכן ולא יספק ניתוק מוחלט של העורר מקשריו החברתיים, מצא שירות המבחן כי יש לחזק את החלופה באמצעות איזוק אלקטרוני.

נוכח הדברים המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר בחלופה בבית הוריו ובפיקוחם, בתנאי מעצר בית מלא ובתנאי איזוק אנושי ואלקטרוני. כן המליצו על העמדת העורר בצו פיקוח למשך ששה חודשים.

4. ביום 12.6.14 התקיים דיון המעצר בעניינו של העורר. בהחלטתו של בית משפט קמא מיום 19.6.12 הפנה בית המשפט קמא לחומרת העבירות המיוחסות לעורר, אשר ככלל מחייבות מעצר עד תום ההליכים. בית המשפט קמא הפנה להמלצות תסקיר שירות המבחן, אולם קבע כי בנסיבות העבירה אין מקום לאמצו, מקום שנקבע בו כי מסוכנותו של העורר בינונית ואף נקבע בו כי אין בחלופה המוצעת בכדי לספק ניתוק מוחלט מקשריו החברתיים של העורר. בית המשפט קמא הוסיף כי נתן דעתו לגילו של העורר, לעובדה כי אין לחובתו עבר פלילי וכן למצבו הבריאותי, אולם קבע כי אין בכל אלה להוות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מן המדיניות ביחס לעבירות סמים. הוסיף כי נתן דעתו לעובדה כי החלופה המוצעת הינה בטבריה, המקום בו בוצעו העבירות. נוכח כל האמור קבע בית המשפט קמא כי אין בחלופה המוצעת בכדי לאיין את מסוכנותו של העורר והורה על מעצרו עד תום ההליכים.

5. ביום 1.7.14 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בעניינו. בבקשה הציג העורר חלופה חדשה לדירה בעיר עפולה, אשר נשכרה לשם כך ע"י הוריו. המבקש אף הציג, בנוסף להוריו, שני מפקחים נוספים.

לאחר שקיים דיון, החליט בית המשפט קמא ביום 13/07/14 לדחות את הבקשה תוך קביעה כי אין הבקשה עומדת בתנאים הדרושים לשם עיון חוזר בבקשת המעצר, מקום שלא חלף זמן ניכר מאז ניתנה וכן מקום שלא הוצג בפניו כל שינוי בנסיבות המצדיק דיון בהחלטת המעצר. בית המשפט קמא הוסיף כי הציע לב"כ העורר לשמוע ראיות בפגרת הקיץ, אולם זה סירב. עוד הוסיף כי לעורר עבר פלילי אשר מוסיף נדבך למסוכנותו.

על החלטה זו הוגש הערר שלפניי

6. טענות העורר בתמצית:

ב"כ העורר טען כי שגה בית המשפט קמא עת קבע כי אין לשחרר את העורר בחלופה המוצעת בעיר עפולה. לעניין זה הוסיף וטען כי שגה בית המשפט קמא עת קבע כי אין בהצגת החלופה להוות שינוי נסיבות, ובוודאי מקום שלמיקום החלופה הקודמת ניתן משקל ממשי עת החליט בית המשפט לעצור את העורר עד תום ההליכים. ב"כ העורר הוסיף והפנה לתסקיר החיובי שניתן בעניינו, כמו גם לנסיבותיו האישיות של העורר.

7. טענות המשיבה בתמצית:

מנגד, התנגד ב"כ המשיבה לטענות העורר וסמך ידיו על החלטתו של בית המשפט קמא. ב"כ המשיבה הפנה למעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום ולנסיבות בהן בוצעו. הוסיף כי אין בבקשה משום שינוי נסיבות הדרוש לשם עיון חוזר בהחלטת המעצר המקורית של בית המשפט קמא. לאור האמור טען כי מהעורר עולה מסוכנות רבה שאין אפשרות לאיינה באמצעות החלופה המוצעת.

הכרעה:

8. לאחר ששמעתי טענות הצדדים, ועיינתי בהחלטות בית משפט קמא, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

ראשית מצאתי לציין כי איני יכול לקבל את קביעת בית המשפט קמא לפיה אין בבקשה משום "שינוי נסיבות" המצדיק דיון מחודש בהחלטת המעצר. עיון בהחלטתו הראשונה של בית המשפט קמא מלמד כי במסגרת החלטתו שלא לשחרר את העורר בחלופה המוצעת, נתן בית המשפט קמא משקל מהותי להיותה של החלופה בעיר טבריה, בה בוצעו העבירות ובה לא ינותקו קשריו החברתיים של העורר. על כן, מקום בו הוצגה לפני בית המשפט קמא חלופה חדשה, המרוחקת מרחק ממשי מהעיר טבריה, הרי שבהחלט יש לראות בכך כנסיבה חדשה, המצדיקה עיון חוזר בהחלטה.

לגופם של דברים, אין חולק באשר לחומרה העולה מהמיוחס לעורר בכתב האישום. כידוע, עסקאות בסמים ובעיקר הניסיון לסחור בסמים, הן מן העבירות החמורות הקיימות בספר החוקים וזאת עקב פגיעתן הקשה בחיי החברה הסדירים והסכנה הרבה אשר נשקפת מהן לשלום הציבור. הכלל הוא, כי כאשר מדובר בעבירות סמים חמורות, יש להורות על מעצר עד לתום ההליכים. רק במקרים חריגים ויוצאי דופן תישקל במקרים אלו חלופת

מעצר (ראה בש"פ 7517/08, מדינת ישראל נגד אדרי; בש"פ 3899/95 מדינת ישראל נ' ג'מאל ובש"פ 6039/07 מדינת ישראל נ' יוסף).

אולם, על אף חומרת העבירות המיוחסות לעורר, נקבע לא אחת בפסיקה, כי ראוי שכל מקרה יבחן בנפרד, בהתאם לנסיבותיו הייחודיות:

"חובה היא לשקול בכל מקרה וגם בעבירות חמורות, חלופת מעצר, והשאלה נתונה לשיקול דעתה של הערכאה הראשונה. עליה לבדוק אם החלופה מבטיחה את תכלית המעצר. אם תמצא לומר, שבכל מקרה של ביצוע עבירה חמורה מתבקשת מסוכנותו של הנאשם ואין להחליט על חלופת מעצר, נמצאת מרוקן את חובת שקילת החלופה מתוכן" (בש"פ 4224/99 מדינת ישראל נ' כהן, [פורסם בנבו]; ראו גם: בש"פ 7524/06 מרדכי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו]).

עוד הדגיש בית המשפט העליון כי:

"כידוע, חומרת העבירה כשהיא לעצמה, אינה מצדיקה מעצר עד תום ההליכים, וגם כאשר קיימת חזקת מסוכנות, העולה מנסיבות המקרה, עדיין חייב בית המשפט לשקול אם חלופת מעצר עשויה להשיג את מטרת המעצר. במקרים רבים אין בידי הנאשם דרך להוכיח בראיות חיצוניות כי הוא לא ינצל את חלופת המעצר באופן שיסכן את בטחון הציבור, או ישבש את הליכי המשפט, או יפגע בדרך אחרת במטרות המעצר. לפיכך, במקרים כאלה חייב השופט לסמוך במידה רבה על הרקע של הנאשם, ובעיקר על הרקע העברייני ככל שהוא משתקף במרשם הפלילי, ועל התרשמות אישית מן הנאשם ומנסיבות המקרה" (ראה בש"פ 3442/98 מדינת ישראל נ' אייל מלכה, תק-על 98(2), 1161).

בענייננו, העורר הינו אדם בן 33, אשר בעברו עבירה פלילית בודדת שהתיישנה זה מכבר. נוכח האמור ניתן לקבוע לטעמי כי המדובר באדם, אשר עד לביצוע המיוחס לו בכתב האישום, ניהל בדרך כלל אורח חיים נורמטיבי. אוסיף לעניין זה כי דומה שקיימת אי אחידות בין החלטותיו השונות של בית המשפט קמא, כאשר בהחלטתו הראשונה קבע כי "נתתי דעתי לגילו של המשיב ולעובדה כי אין לחובתו עבר פלילי" ומנגד בהחלטתו השנייה קבע "למבקש עבר פלילי אשר יש בו להוסיף נדבך למסוכנותו".

בענייניו של העורר הוגש תסקיר שהינו חיובי בעיקרו. מן התסקיר עולה תמונה של אדם המגלה יציבות במישור התעסוקתי, לא גילה בעבר נטייה בולטת להתנהגות פורצת גבולות ואינו מתאפיין בתפיסות אנטיסוציאליות מושרשות. התסקיר אומנם קובע את הסיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות מצד העורר כבינוני, אולם זאת קבע בין היתר, נוכח הצורך בבדיקות מעמיקות יותר באמצעות בדיקות שתן ובמסגרת טיפולית. התסקיר אף בחן את המפקחים הפוטנציאלים ומצא כי המדובר במפקחים ראויים, המסוגלים לעמוד במשימת הפיקוח. סוף דבר **המליץ** שירות המבחן על שחרור העורר בחלופה.

כידוע, אף שתסקיריו של שירות המבחן הינם בגדר המלצה בלבד, יש לתת להם משקל ממשי בעת בחינת אפשרות שחרור עצור בחלופת מעצר. לעניין משקלו של תסקיר המעצר, קבעה כב' השופטת ארבל בבש"פ 5371/08 אליאור אומזגין נ' מדינת ישראל, תק-על 2008(3), 458:

"אמנם, תסקיריו של שירות המבחן הינם בגדר המלצה בלבד ובית המשפט הינו עצמאי ובלתי תלוי בהפעלת שיקול דעתו (בש"פ 8902/02 נבולסי נ' מדינת ישראל (לא פורסמה, 30.10.2002)). יחד עם זאת, חשיבותו של שירות המבחן, בהיותו הגורם בעל הכלים המקצועיים להעריך בשלב המעצר את מסוכנותו של נאשם, ואת התאמתן של החלופות המוצעות כדי להפיג את המסוכנות הנשקפת ממנו, הינה רבה".

אכן, שירות המבחן הביע "חשש" מסוים נוכח היות החלופה המוצעת בעיר טבריה, דבר שיתכן ולא יספק ניתוק מוחלט מקשריו החברתיים של העורר, אולם חשש זה התפוגג כעת, עת הוצעה החלופה החדשה בעניינו של העורר במסגרת העיון החוזר בעיר עפולה. בנסיבות אלה, המסוכנות העולה מן העורר פוחתת עוד יותר.

עוד מצאתי לתת משקל לעובדה שהעורר עצור מזה כשלושה חדשים, כאשר אין חולק על הקושי שגורמות חוויה זו ועל ההרתעה שנוצרת בעקבותיה. אוסיף כי נתתי את דעתי, גם אם במידה פחותה, לנסיבות הרפואיות של עורר, אשר סבל לאחרונה ממחלה ממאירה בבלוטות הלימפה, בגינה עבר טיפולים כימותראפיים והקרנות.

סוף דבר, מכלול הנסיבות לעיל מהווים טעמים כבדי משקל, אשר מטילים את הכף לטובת שחרורו של העורר בחלופת מעצר. סבור אני כי ניתן להשיג את תכלית המעצר בחלופת מעצר של מעצר בית מלא ותנאים מגבילים, לרבות איזוק אלקטרוני. לטעמי, חלופה כזו יש בה בנסיבות העניין כדי לאיין את מסוכנותו של העורר.

9. סוף דבר, לאחר ששקלתי וערכתי איזון ראוי בין מכלול השיקולים והנסיבות בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל. נוכח האמור אני מורה על שחרור העורר בערובה מתאימה ובתנאים מגבילים כדלקמן:

א. העורר ישוחרר למעצר בית מלא בכתובת רח' בני דן 7 עפולה בפיקוחם של מר רפי דוד ת.ז. 055380828 וגב' שולה דוד ת.ז. 057283632. ככל שהעורר מעוניין להוסיף מפקחים נוספים, יפנה בבקשה מתאימה לבית המשפט קמא.

ב. העורר יהא בפיקוחם הצמוד של שני הערבים הנ"ל, אשר יפקחו על העורר ביחד ולחוד במשך 24 שעות, היה ובאם יפר העורר את תנאי השחרור, הם ידווחו מיידית למשטרה.

ג. העורר יפקיד במזומן או בערבות בנקאית בקופת בית המשפט סכום של 10,000 ₪, ויחתום על ערבות עצמית ע"ס 15,000 ₪, כמו כן כל אחד משני הערבים הנ"ל יחתום על ערבות צד ג' על סך 15,000 ₪ להבטחת קיום תנאי השחרור בערובה.

ד. ניתן בזה צו איסור יציאה מן הארץ נגד העורר וזאת עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, ובאם יש לו דרכון, יפקידו בקופת בית המשפט לא יאוחר מיום 20/07/14 שעה 12:00.

ה. המשטרה תהיה רשאית לבצע בדיקות פתע בבית בו ישהה העורר, וזאת כדי לוודא קיום התנאים בדבר מעצר הבית.

ו. העורר יהיה נתון בתנאי פיקוח אלקטרוני באמצעות איזוק אלקטרוני משך כל תקופת שהייתו במעצר בית.

ז. ב"כ העורר יציג בפני מזכירות בית המשפט אישור של חברת בזק, לפיו קו הטלפון בבית שבו ישהה העורר במעצר בית, עונה לתנאים אשר מצוינים בסעיף ז' לטופס שחרור עצור בערובה בתנאי פיקוח אלקטרוני המצוי במזכירות בית משפט זה. ביצוע סעיף זה יחול ביום 21/07/14.

ח. אני מטיל על העורר צו פיקוח מעצר למשך חצי שנה. לשם יציאתו של העורר למפגשים בשירות המבחן יפתח חלון באיזוק האלקטרוני.

ט. העורר יישאר במעצר עד למילוי כל התנאים הנ"ל, למעט התנאים המפורטים בסעיפים ד' לעניין הפקדת הדרכון וסעיף ז' לעניין התקנת האיזוק האלקטרוני.

י. העורר יהיה רשאי לחתום על הערבות העצמית בפני נציגי השב"ס בבית המעצר בו הוא עצור. לצורך החתמה על ערבות זו תדאג מזכירות ביהמ"ש להמציא ישירות ובפקס את הטופס הדרוש וזאת לבית המעצר בו עצור העורר.

ניתנה והודעה היום י"ט תמוז תשע"ד, 17/07/2014 במעמד הנוכחים.

זיאד הווארי, שופט בכיר

עמוד 6

